

Medlemsblad 59

I denne utgaven:

S. 2: Leder

S. 3: Referat fra medlemsturen
23. mai 2017

S. 4: Referat fra medlemsmøtet
19. april, «Kina i Afrika» ved
Einar Lunde

S. 5: ..forts. referat Einar Lunde
+ Omtale av medlemsmøte 31.
august på NTNU «Naftadjupe»

S. 6: Velferdsteknologi
+ månedens dikt

S. 7: Alzheimerdagen 28. sept.
+ seniorkino høsten 2017

S. 8: Om utsending av PU-
bladet + «Spiller du bridge»
+ PU på Facebook

S. 9: Om «spam» og nett-
svindel

S. 10: forts. «Spam» + nytt
regnskapsopplegg og nytt om
betaling av medlemskontingent

S. 11: Gruppekontakter

S. 12: Møteplan 2. halvår 2017
+ tillitsvalgte for 2017

Støtt våre sponsorer:

**BRAGES Bilforretning
og
Sparebanken Møre**

Org.nr. 987 814 217
Bankkonto 3910 26 50933
Våre nettsider finner du på
www.puiaa.no
E-post: **post@puiaa.no**

August er årets 8. måned og er oppkalt etter den romerske keiseren Augustus. Det er en ofte hørt misforståelse at det er keiser Augustus som var skyld i, at august har 31 dager. Ifølge legenden fordi han ikke ville akseptere at måneden han omdøpte etter seg selv skulle bli kortere enn juli, som jo var oppkalt etter hans

førgjenger Julius Cæsar. Endringen skyldes imidlertid ikke Augustus, men ble gjennomført av Cæsar i år 45 f.Kr., hvor han forlenget måneden som opprinnelig hadde 29 dager med to ekstra. Månedens opprinnelige latinske navn var Sextilis. (kilde: Wikipedia)

Møter, temamøter og turer fremover

31. august: Bjørn Jørgensen - om sine reiser i Nepal.
28. september: Alzheimer-dagen
26. oktober: Ruth-Wenche Hebnes Vinje: «Om Herr og fru Luther»
23. november: Jan Standal: «Napoleon fra et medisinsk skråblikk»
desember: Julemøtet (detaljer i neste utgave)

Se gjerne på våre hjemmesider www.puiaa.no for oppdatert informasjon!

Det faste er at vi møtes siste torsdag hver måned, på Høgskolen i lokalet Naftadjupe, kl. 18:00—og at vi møtes til sosialt samvær etterpå, over en kopp kaffe og litt å bite i. Inngangspenger kr. 50,-

Jeg vil gjerne bli medlem av Pensjonistuniversitetet i Ålesund

Fornavn: _____ Etternavn: _____

Fødselsdato (må oppgis): ____/____/____

Gateadresse: _____

Postnummer: _____ Poststed: _____

Mobiltelefon: _____ Fasttelefon: _____

Din epostadresse: _____

Bladet blir sendt pr. epost til alle medlemmene. Ønsker bladet også i posten ____ (sett X)

Medlemskapet er gyldig når kontingent er betalt til konto 3910 26 50933
(Husk å oppgi eget navn ved innbetaling).

Hei igjen !

«En sommer er over, men minnene om den består.....»

Dette var en populær sang i min ungdom, og nå da vi er kommet et stykke ut i august, må vi nok erkjenne at sommeren er på hell. Vi har ikke hatt mange soldager i år, men la oss håpe at tampen på sommeren kan gi oss noen fine dager. Jeg vil også håpe at de fleste av oss har gode minner fra den sommeren vi snart har lagt bak oss.

Nå står høsten for tur, og da skal vi møtes igjen til temamøter og til arbeid og hyggelige sammenkomster i mange forskjellige grupper. Vi mennesker er sosiale vesen, vi trives best og kan blomstre i møte med andre. Her spiller senior- og pensjonistuniversitetene en viktig rolle for oss som ikke lenger er yrkesaktive. Vi får kunnskap og ferdigheter, og vi møtes over en kopp kaffe og gjerne noe å bite i. Denne «face-to-face» aktiviteten er en vitamininnsprøytning i hverdagen og fortjener så absolutt å kalles kultur. Leif Hovde skriver i et leserinnlegg i Sunnmørsposten at de eldre er glemt i kultursjefens kommunale kulturmelding. Dette er ganske sjokkerende, for hva er det vi og mange andre driver med om ikke nettopp kultur? Jeg håper dette blir rettet opp i kultursjefens endelige fremlegg til formannskapet, for dette kan bare kalles en stygg glipp.

Nå er vi jo inne i valgkampen, og skal gå til urnene 11. september. Det er en spennende tid som ligger foran oss, med mange viktige og uavklarte spørsmål å ta stilling til. I følge Statistisk Sentralbyrå er nå hver fjerde velger over 60 år, og prosentandelen av eldre kommer til å stige ganske mye de neste tiårene. Vi skulle tro at eldrepolitikken burde være høyt prioritert av alle politiske parti. Jeg har lest gjennom de politiske programmene for eldrepolitikk for neste valgperiode for de partiene som nå er representert på Stortinget, og har funnet en del fellestrekk. Lovfestet rett til sykehjemsplasser, omsorgsboliger, tilrettelegging av egne boliger, forskning og utvikling av velferdsteknologi legger alle partier vekt på i større eller mindre grad,

stort sett uten noen tallfesting av hva dette vil koste. Det presiseres heller ikke hva velferdsteknologi vil si i praksis, eller hvilke midler som må avsettes til dette. Her er Arbeiderpartiet et hederlig unntak. Jonas Gahr Støre har lovt 250 millioner ekstra hvert år i neste periode til helse- og velferdsteknologi.

Men jeg er redd for at dette kan bety en billigere eldreomsorg og flere eldre i mer eller mindre tilrettelagt egen bolig. Skal vi eldre kunne bli boende i egen bolig så lenge som mulig, krever dette en stor satsing og større fokus på brukervedvirkning innenfor velferdsteknologi.

Mye er uavklart mht sykehjemsplass, bl.a. om ektefeller/samboere skal ha rett til å bo sammen de siste årene av livet om de selv ønsker det. Her har vi heldigvis et godt eksempel fra Ålesund kommune, der et ektepar etter 62 års ekteskap ble tvunget til å bo fra hverandre. Dette ble det en løsning på, slik at de to nå får bo på samme sykehjem «til døden skiller dem ad». Det er åpenbart at en nasjonal samboergaranti bør være på plass og bli praktisert så snart som mulig.

Et annet spørsmål av stor interesse for oss «gamlinger» er trygdeoppgjøret som ble mye dårligere enn det burde ha vært. Det ble en økning på 0,92% fra 2016 til 2017. Prisveksten er anslått til 1,9%, noe som vil si en negativ realvekst på 1%. For tredje år på rad får vi alderspensjonister en negativ realvekst! Prinsippet om at pensjonistene skal ha samme lønnsutvikling som de yrkesaktive støttes hverken av Stortinget, regjeringen eller organisasjonene. Dessuten vil trygdeoppgjøret ikke få behandling i Stortinget, men vil bli gitt i en stortingsmelding i forbindelse med statsbudsjettet til høsten. Hvordan vi kan få større innflytelse her, er et åpent og viktig spørsmål.

Midt i alt dette kan vi glede oss over livet, og de sommerkundene som måtte bli skjenket oss i august. Jeg vil ønske alle en god restsommer!

Hilsen fra

Åshild

Vil du bli medlem i Pensjonistuniversitetet i Ålesund?

*Bruk gjerne innmeldingsskjemaet som du finner på vår hjemmeside www.puiaa.no i menyen under «kontakter» - eller send en epost til enten sjur.brande@live.no eller til herbert@gartz.no
Du kan også bruke telefonen, se da side 12 i dette bladet under «tillitsvalgte».*

**FLOTT TUR I FLOTT VÆR - MED (NESTEN..) HELT
FULL BUSS - TIL BRANDAL OG KVITNESET, TIRS-
DAG 23. MAI 2017.**

Det var fra Brandal pionerene dro mot ukjente jaktmarker på slutten av

1800-tallet. Mennene som i små skuter søkte nye næringsveger dro over havet mot Vestisen og Grønland for å tjene til livets opphold. Det skulle fanges rev, sel og isbjørn til skinnhandelen.

Foredrag med stor innlevelse

Ishavsmuseet forteller historia om fangsting og om overvintring i isødet. I fangsthytta kan en få et inntrykk av hvordan karene

levde gjennom vinteren. Her finnes også alle dyrene som det ble jaktet på. Her er bilder og her er gjenstander. Og her er guider som sjøl har vært fangstfolk, som forteller om egne erfaringer og om denne næringa som er nesten en saga blott, bare noen få skuter drar på selfangst nå.

Fangstskuta AARVAK

Ishavsskuta "Aarvak" er representant for alle skute-
ne som dro ut. Og den tar gjerne mot besøkende,
der den står i bygget sitt like ved Ishavsmuseet.

Peter S. Brandal var allerede erfaren fangstmann da han som 20-åring dro til Vestisen som skipper på egen skute. Han ble en av pionerene innen moderne selfangst. Han startet selfangstrederi, seloljedamperi og sildoljefabrikk, og var med på å starte Kings Bay Kull Compani i 1916. Han grunnla på 79

grader nord det lille bysamfunnet Brandal - som senere fikk navnet Ny-Ålesund. I anledning 100 års jubileet for kullkompaniet ble det reist en statue av Peter S. Brandal ved Ishavsmuseet.

KVITNESET ligger værhardt til, med Breisundet i nord og Sulafjorden i øst. Her er det god oversikt over skipsleia. Under andre verdenskrig ville okku-

pantene har full kontroll over havet. Derfor bygde tyskerne et fort her, som en del av "Festung Norwegen". Det var tyske soldater som kontrollerte skipsleia og himmelen over, og som bygde ut området. Her var også en leir for russiske krigsfanger.

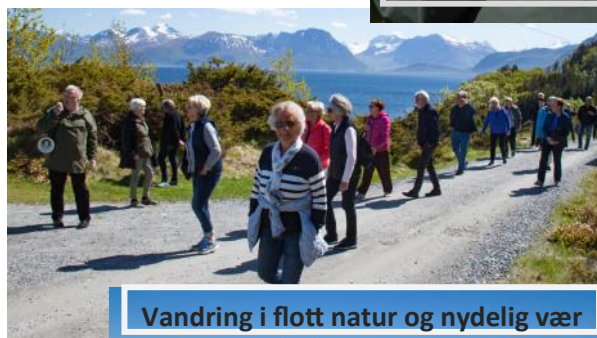
Aftenposten (www.aftenposten.no) hadde den 17. mars 2017 en interessant artikkel om filmen "Ishavsblod - Den siste selfangeren". Du finner denne ved å klikke deg inn på http://puiaa.no/files/documents/en_siste_selfangeren.pdf

Se også gjerne omtalen på våre hjemmesider,

www.puiaa.no

Engasjert og kunnskapsrik guide

Vandring i flott natur og nydelig vær

Referat fra Medlemsmøtet onsdag 19. april

PU - leder Åshild Nordhus var svært fornøyd da hun så den fullsatte salen, og kunne ønske over 80 medlemmer og interesserte velkommen til månedens temamøte den 19. april 2017.

Særlig velkommen var kveldens foredragsholder, Einar Lunde, som i 40 år har kommet til oss gjennom TV-skjermen. Nå var han kommet hit til Ålesund for å fortelle om

"KINA I AFRIKA - EN NY KOLONIMAKT ??"

Det ble en uforglemmelig reise til et Afrika som Lunde kjenner godt. Etter to perioder som NRK-korrespondent, og etter over 100 reiser til kontinentet, så har han utallige historier å fortelle.

Han slo fast med en gang, at noe er i ferd med å skje i Afrika. Både Verdensbanken og Det internasjonale pengefondet har signalisert at noe er på gang. Stille og rolig er et nytt og moderne Afrika i ferd med å utvikle seg.

Som korrespondent har han opplevd mange sterke historier, og mye overraskende. Han fortalte slik at vi laget egne bilder ut av det han sa. - Om mobilmaster som reises midt ute i ødemarken. Om lettkledde landsbyboere som samles på markedet rundt ett punkt - som viser seg å være et **solcellepanel**. Og hva gjør de der? Jo, lader mobiltelefonene sine. For mobilmaster og solcellepanel og mobiltelefoner gir mennesker også utenfor de store byene adgang til mobile tjenester og særlig banktjenester. - Hvis vi tror at VIPS er nytt og moderne, så er det feil, det fantes allerede for 12 - 15 år siden i Afrika... Solcellepanel og mobiltelefoner : made in China..

Afrika ble i 1880-årene kolonisert av flere europeiske stormakter, uten at afrikanerne ble spurt. Utnyttning av land og folk fulgte. Men der er ei tid for alt, og for 50-60 år siden begynte kolonimaktene å trekke seg ut. De etterlot seg selvstendige stater som var ganske uforberedt på å styre selv.

I den forbindelsen dro hjelpeorganisasjoner fra mange land, som Norges NORAD, til Afrika for å hjel-

pe til med oppbygging av infrastruktur og demokrati.. Og mellom kommunistiske stater og de vestlige landene så Kina at her var en nisje for dem også. De satset, og skaffet seg dermed allierte.

Så ble Mao borte, og Deng Xiaoping kom til makten i Kina. I 1978 var folket samlet til folkekongress under sin nye leder. Deng hadde langsiktige vyer for utviklingen av landet. Og folkekongressen gikk nå inn for at markedsøkonomi skulle innføres - på kinesiske premisser.

Kina trengte alle slags råvarer. Og de trengte handelspartnere som de kunne selge sine B- og C-produkt til. Kineserne dro tilbake til gamle venner i Afrika. Det ble det gjort store avtaler om kobber, olje, gass og andre råvarer. Og videre så ga kineserne tilbud om billige lån for utbygging av infrastruktur som flyplasser, vegger, havner mm.

Mens andre ga penger til stater for egen forvaltning, ga kineserne lån på vilkår av at de også skulle bygge og drifte det som ble bygget.

Kineserne hadde to mantra: 1) Vi skal ikke ha oversjøiske militære baser. 2) Vi skal ikke blande oss inn i indre anliggender.

Kina har utviklet en Ledelseskole for afrikanere, der de blir opplært i det kinesiske markedsøkonomisystemet.

Europa sliter med å få forståelse for at en ikke tåler korrupsjon i forbindelse med finansiering av prosjekt.

Ja, noe skjer i Afrika. Særlig fra år 2000 har en merket det. For folk flytter fra landsbygda til byene. De får jobb, utdanning, og en ny middelklasse på rundt 200 millioner mennesker vokser fram.

Lunde tar oss med til slummen i Dar es Salaam, Tanzania.

- Vi kan i grunnen se for oss marmorslottet som lyser midt i mot. - En skinnende flott og ny jernbanestasjon viser det seg å være, for å betjene en ny jernbanelinje fra Dar es Salaam til Zambias hovedstad Lusaka. (Bygd, betalt og driftet av kineserne -)

(forts. neste side..)

Og videre drar vi til den høytliggende hovedstaden i Etiopia. Til den flunkende nye T-banen i Addis Abeba, og den etiopiske baneføreren som fikk opplæring i Kina. All bruksanvisning er på kinesisk.

Lunde forteller om Robert Mugabe, den eneveldige herskeren i Zimbabwe, som er blitt 92 år gammel. Blir han syk på noen måte, så flys han direkte til Kina for behandling.

- Sør-Afrika ønsker å innføre den kinesiske statsforvaltningen. Men det fører til voldsomme protester.

- Etiopia er utstillingsvinduet for Kina i Afrika. Her kryr det av kinesere. Det bygges veger, banker, og en jernbane fra Addis til Djibouti på Afrikas Horn. -

For nå har Kina gått bort fra mantraet om oversjøiske militære baser. - I all hemmelighet ble det i 2015 gjort avtale om en militærbase i Djibouti. Flere stater har egne militære baser i dette lille, strategisk beliggende landet. Nå blir kineserne nabo til USA, som har 4000 menn stasjonert på sin base, som driver overvåking av det meste i regionen.

Kina har langsiktige mål. - I tillegg til å ruste opp og modernisere den gamle Silkeveien fra Kina til Europa, så planlegger de nå en maritim silkevei. Da er det trygt å ha en fot på Afrikas Horn. -

Er det så alle som aksepterer det som skjer, slik som det skjer, i Afrika? Lunde vet at mange afrikanere føler mer og mer at de mister kontrollen over egen utvikling. Men den stanser ikke. -

Det er bare det, at Afrika har en voldsom jobb å gjøre for å fortsette å utvikle seg i god retning. For korrupsjonen er så gjennomgripende på alle plan, at den vil knekke og drepe videre utvikling om den ikke blir tatt på alvor, sa Einar Lunde til slutt.

(Referat v/ Guri Bjørlo)

Vel møtt til høstens første temamøte, Høgskolen i Ålesund, lokalet Naftadjupe, 31.august kl. 1800.

Medlemmene i Pensjonistuniversitetet i Ålesund er stadig på reisefot. Det viser seg i statistikken over fremmøtene i studiegruppene.

For å heve prosenten har vi ofte spøkt med at når man melder seg inn i PU, så må man levere inn sitt pass..

Men ett av våre medlemmer har fartet mer enn vanlig, nemlig Bjørn Jørgensen.

Han har vært på mange kontinenter, i atskillige land. Han søker frem det uvanlige på sine reiser, og har erfart mangt.

På temamøtet vårt 31. august vil han kåsere om en tur som tar oss med til nye høyder. Og ikke minst til raske nedturer som kan ta pusten fra de fleste av oss.

Bjørn har en egen fortellerstil, og det er en fordel om vi stiller spørsmål hele tiden. Da kan vi få han til å fortelle litt mer enn han ellers ville gjøre.

VELKOMMEN TIL EN SPENNENDE KVELD!

Hvilken nytte kan vi få av moderne hjelpemidler - det som kalles velferdsteknologi

Som pensjonister er vi så klart i målgruppen som kan trenge hjelp til både små og store tjenester. Vi oppretter derfor en egen temaside på våre nettsider, www.puiaa.no, som vi kaller Velferdsteknologi.

Temaet er stort, og vi skal gjøre det så enkelt som mulig å finne informasjon som du kan ha nytte av på disse sidene. Det er mange som arbeider for det samme mål, vi som brukere og forskjellige instanser i det offentlige. Vi begynner i det små, og utvider etterhvert. Si fra om du ikke finner det du søker etter.

Sett fra vår brukerside er det tre måter å anskaffe seg moderne hjelpemidler på:

1. En rekke enkle hjelpemidler står lett til disposisjon for individ og pårørende for egen kostnad;
2. Mer spesialiserte hjelpemidler er tilgjengelig fra faglig hold for egen kostnad, eller subsidiert;
3. Høyt utviklede produkter som kan benyttes i forbindelse med individers trygghet, sikkerhet, funksjon, og opphold er en naturlig del av offentlig infrastruktur.

For å kunne utnytte moderne hjelpemidler, er det nødvendig at produktene følger en felles kommunikasjonsstandard. Meldinger fra sensorer i alle tre gruppene skal kunne gå til en døgnooperert responsentral i regi av kommunen. Arbeidet med dette er i gang i vår region. Når en melding blir utløst, vil den bli behandlet i responsentralen. Det vil bli iverksatt tiltak som er passende og nødvendige, raskere og mer effektivt, fordi det blir lettere å kommunisere med riktig personell.

Ved at det er utøvende personell i direkte kontakt med eldre som best kan anbefale individer de hjelpemidler som er egnet til enhver tid, er det nødvendig at fagpersonellet har kompetanse og kunnskap om produktenes egenskaper og funksjon for å gi råd.

Det er en selvfølge at kommunen har et tett samarbeid med pårørende, lokalt næringsliv, interesseorganisasjoner, myndigheter, og produktutviklere.

Sett fra det offentliges side vil bruken av velferdsteknologiske hjelpemidler være en stadig viktigere faktor i tiden som kommer. Noen mener det er helt avgjørende for å kunne møte utfordringene innen pleie og omsorg generelt. Eldre blir flere, og lever lenger enn før. Tallet på enslige er økende, og ensomhet er en utbredt folkesykdom. Ingen teknologiske genistreker kan erstatte den menneskelige kontakt, men de kan være et supplement.

Se gjerne innom nettsidene våre fra tid til annen, og når du har bruk for hjelpemidler i hverdagen. Følg gjerne også med på Seniorboligklubbens sider om arbeidet med tilrettelagte boliger.

«August» et dikt av Einar Skjæråsen

August er det mykeste myke jeg kjenner,
denne skjelvende streng mellom sommer og høst,
denne dugg av avskjed i mine hender.
Dette hemmelige milde inn over jorden,
denne lyende stilhet:
Tal Herre, tal!
dette lyset som hviler
på modningens høyde,
dveler og synker mot visningens dal.
Disse kvelder da trær
er som skygger i skyggen.
Denne etterårsfred over sted og forstand.
Jeg har drømt at jeg seilte mot evigheten,
og en kveld i august var den første
besynderlig duse kjenning av land.
Jeg vet midt i alt det jeg ikke vet:
August er det mykeste myke jeg kjenner,
myk som sorg og som kjærlighet.

ALZHEIMERDAGEN 28. SEPTEMBER 2017

Også i år går Demensforeningen og Pensjonistuniversitetet i Ålesund sammen om "Alzheimerdagen". Det blir - som vanlig - interessante forelesninger, som avholdes i auditoriet "Naftadjupet" på NTNU torsdag 28. september. Vi starter opp klokken 18:00 og regner med å være ferdig med programmet innen klokken 20:00

I år er det overlege Audun Myskja som skal forelese om "musikk som terapi i behandlingen av sykdommen demens".

Audun Myskja er overlege og spesialist i allmennmedisin, og har en doktorgrad i bruken av musikk i eldreomsorgen. Han driver "Senter for livshjelp" i Ski og i Totenvika sammen med sin kone Reidun Myskja, et tverrfaglig prosjekt som legger vekt på hjelp til selvhjelp.

Logg inn på www.livshjelp.no for å lese mer!

Vi får også besøk av demensteamet i Haram kommune, som vil informere om sitt arbeid. Dette skriver teamet om seg selv på hjemmesiden til Haram kommune <https://www.haram.kommune.no/alltenester/helse-og-omsorg/demensteam/>

«Kommunen sitt demensteam arbeider for å gjemeir kunnskap om demenssjukdommar og å betre kvaliteten på samveret med personar som er råka av -demens. Å ta kontakt med demensteamet er eit uforpliktande lavterskeltilbod som er gratis. Henvising er ikkje nødvendig, og både enkeltpersonar, pårørnde/vener og helsepersonell kan ta direkte kontakt.»

Kva kan demensteamet tilby?

-Kartleggings- og utredningssamtale med pasient og pårørnde.

-Oppfølging av pasient og pårørnde
Hjelp til å kome i kontakt med pårørndeskule i Ålesund kommune.

-Gi informasjon om sjukdommen demens.

-Informasjon og hjelp til å søkje på kommunen sine tilbod.

-Rettleiing til pårørnde og helsepersonell.

-Søkje etter aktuelle hjelpemiddel

OGSÅ I ÅR REGNER VI MED GOD OPPSLUTNING, OG VI ØNSKER ALLE VELKOMMEN!

Seniorkino høsten 2017

Onsdag 16. august kl. 12 starter kinogruppen opp igjen på Moa. Kinotilbudet er åpent for alle, inviter gjerne med venner. Men skal du være registrert på listen for kinogruppen, må du være medlem i Pensjonistuniversitetet. Du må gjerne oppfordre venner og kjente til å melde seg inn i PU.

Pass på å bli registrert på listen før du går inn i kinosalen. Medlemmene i kinogruppen får tilsendt mail fra meg med informasjon om filmene.

Kinosjefen opplyser at det har vært en markert økning i kinobesøket våren 2017 sammenlignet med samme periode i 2016. Det skyldes nok oss i PU! Vi har et godt samarbeid med kinosjefen. Jeg får tilsendt liste over filmer som har premiere de neste månedene. Etter å ha sett gjennom trailere og info om filmene, kan vi komme med forslag til filmer vi ønsker å se. Kom gjerne med forslag til meg.

Min mailadresse er: hbjørlo@online.no
mobilnr. 977 09 337

I sommer har det vært satt opp fire filmer for oss. Vi har vært opp til 13 stykker på noen av filmene.

Disse filmene skal vi se i ukene som kommer:

- 16. august: Whitney – Can I Be Me?
- 30. august: Cezanne & Zola
- 13. sept.: Jacques - Havets Erobrer
- 27. sept.: Tulip Fever
- 11. oktober: Hjemme i Hampstead

**Det kommer mange gode filmer utover høsten.
Gå gjerne inn på nettsiden til Nordisk Film Ålesund**

<http://www.nfkino.no/alesund/>

og se trailere til filmene.

(Hilde Bjørlo)

UTSENDING AV PU-BLADET PR. E-POST

PUbladet sendes ut elektronisk til alle medlemmer som har registrert seg med e-postadresse. I tillegg sendes bladet i papirutgave som B-post til de som har behov for / har ønsket dette. Av de ca. 300 e-postene som sendes ut, kommer vanligvis et antall på mellom 20 og 30 ikke frem til mottaker. Noen få kan ha skiftet e-postadresse, og ikke husket å melde fra om dette. Men - de fleste e-postene kan ikke leveres fordi mottakers postkasse er full! E-postkassen kan bli overfylt, avhengig av leverandør av tjenesten. Vi vil derfor anbefale at man en gang iblant går igjennom e-postkontoen sin, og sletter «spam-mappen» (eller «uønsket e-post»), tømmer «papir-kurven» i e-postprogrammet og kanskje rydder litt i «innboksen». Spesielt vedlagte bilder kan ta STOR plass. Disse kan med fordel lagres til PC'en. Hele prosessen tar kanskje 5 minutter - og sikrer at du mottar f.eks. PUbladet!

«Jeg melder 4 hjerter»

Spiller du bridge? Kom og spill med oss!

Ved Spjelkavik Seniorsenter møtes noen bridge-entusiaster hver mandag for å spille bridge sammen. Mandagsbridgen har lang tradisjon, og startet etter det vi skjønner som en Pensjonistuniversitetsaktivitet, muligens gjennom Bridgeklubben.

De senere år har gruppa hatt en noe mer anonym tilværelse, og slik det gjerne skjer blant eldre så har etter hvert mange deltagere falt fra. Så nå er det god plass til flere. Utstyret er der. Er du gammel bridgespiller? Har du, og dine venner, lyst til noen slag bridge og et hyggelig sosialt samvær? Hvorfor ikke møtes på mandagsbridgen? Er noen interessert, ta gjerne kontakt med Pensjonistuniversitetets studiekoordinator Noralv Breivik, tel 41440438, e-post noralv.breivik@mimer.no

Informasjon kan også finnes på Pensjonistuniversitetets hjemmeside www.puiaa.no

SISTE NYTT - FACEBOOK

Pensjonistuniversitetet er nå på Facebook!

Fra og med august 2017 er PU å finne på Facebook (@pu-aalesund). Er du bruker av Facebook, så finner du oss ved å søke på **pensjonistuniversitetet i ålesund** eller **pu-aalesund**.

Vi gjør dette for, om mulig, å forenkle utsending av for eksempel nyheter og informasjon til våre medlemmer. Selv om våre hjemmesider holdes så oppdaterte som mulig, har vi inntrykk av at disse sidene kun i mindre grad benyttes av medlemmene til innhenting av informasjon og meldinger – dessverre. Vi skal selvsagt fortsatt bruke og oppdatere våre hjemmesider, på samme vis som tidligere! Så velkommen til å besøke www.puiaa.no

Også vårt medlemsblad (PUbladet) vil bli videreført som tidligere, med 5 utgaver pr år. Men her ligger også begrensningene ved bruk av PUbladet – det er relativ lang tid mellom hver utgave, slik at dette kun i sterkt begrenset omfang kan benyttes til tidssensitive meldinger og nyheter.

Her er det da at Facebook kommer til nytte, som et alltid oppdatert medium for viktige meldinger og nyheter.

I første omgang vil det ikke være mulig å sende kommentarer etc. til Pensjonistuniversitetet via Facebook, dette vil kreve en organisering som vi pr i dag ikke har ressurser til. Eventuelle meldinger fra medlemmer kan fortsatt sendes pr e-post til post@puiaa.no eller direkte til tillitsvalgtes e-post adresser, og selvsagt kan tillitsvalgte og studiegrupeledere kontaktes pr telefon. Adresser og tlf-nummer finnes - alltid oppdatert - på våre hjemmesider og i PUbladet.

Så finn pu-aalesund på Facebook, gi oss «liker»-klikk og merk av for å bli «følger» av denne siden – slik at du «automatisk» for et varsel om ting som blir lagt ut.

Vi håper virkelig at alle som benytter Facebook vil følge pu-aalesund!

(redaksjonen v/ Herbert G.)

Er det for godt til å være sant – så er det

Du har kanskje lest om Spam i forrige medlemsblad, nr. 58, side 10. Les det om igjen, og ta dette svineriet på største alvor. Beklageligvis er det mange som er blitt lurt på litt andre måter også. Vi kjenner til tilfeller i vår egen krets, dessverre.

Her er et utklipp fra Agderposten 1.august:

<http://www.agderposten.no/nyheter/okokrim-mange-kvinner-lurt-i-opsjonshandel-i-utlandet-1.2066542>

Økokrim: Mange kvinner lurt i opsjonshandel i utlandet

BLIR LURT: Mange, særlig kvinner, har tapt store beløp etter å ha kjøpt binære opsjoner i utenlandske selskaper.

01.08.2017 kl 09:41 (Oppdatert 01.08.2017 kl 09:46)
NTB

Ifølge Økokrim er det ofte snakk om personer som blir truet etter å ha investert i binære opsjoner i selskaper som virker legitime, skriver Dagens Næringsliv.

– Særlig er det voksne kvinner som blir overtalt til å investere i dette. I flere tilfeller har det vært snakk om millionbeløp. Ofte er det slik at truslene begynner når ofrene vil trekke seg ut, sier førstestatsadvokat Trude Stanghelle i Økokrim til avisen.

Ber om mer

Truslene dreier seg gjerne om at man mister alle pengene om man ikke setter inn mer, eller at institusjonene påstår at offeret skylder dem penger.

Stanghelle sier at tross tilsynelatende profesjonelle tilbydere er investeringsoppleggene som tilbys svært ofte ikke annet enn rene bedragerier.

– Det kan være tilbud via mail, eller det kan være annonser på Facebook eller andre steder. Det kan også være menn man har møtt på nettet, som senere kommer med tilbud. Det starter gjerne med lavere beløp, for eksempel 20.000 kroner, og kan ende med millionbeløp, sier rådgiver Anne Dybo i Økokrim.

Binære opsjoner er en lovlig form for online trading. Stanghelle kjenner ikke til noen norske dommer per i dag relatert til dette. Hun antar at fenomenet er for nytt.

Hva skal du gjøre – og hva skal du IKKE gjøre?

Dersom du har lidd økonomisk tap som følge av investeringsbedrageri, anbefaler Finanstilsynet at du anmelder forholdet til politiet. Ta med all dokumentasjon. Investeringsbedrageri (også kjent som verdipapirbedrageri) er en handling hvor investorer blir villedet og manipulert, og dertil utsatt for tyveri. Investeringsbedrageri har utviklet seg til å bli sofistikerte og vel-

organiserte virksomheter i flere land over hele verden. Bedragerne legger ofte opp virksomheten i et fast mønster, og opererer i flere faser. De er meget dyktige svindlere.

For mer informasjon om hvordan du skal gå frem for å anmelde forholdet og dokumentere økonomisk tap, ta kontakt med lokale politi- og likningsmyndigheter. Har du bruk for en lokal advokat kan du kanskje finne det på <https://tjenestetorget.no/advokater/>

Anne Dybo i Økokrim er ekspert på svindel. Hun forteller at mange av svindlerne som ringer Norge, gjør dette fra vanlige callsentre i Asia.

- De sitter gjerne på et callsenter i for eksempel India. Telefonen er satt over slik at det ser ut som om de ringer fra USA, England eller Norge. Fordi svindelen gjøres fra utlandet, er det lite Økokrim kan gjøre for å straffeforfølge denne typen kriminalitet.

- De beste vi kan gjøre er å forebygge, sier Dybo.

Blir du oppringt av et ukjent telefonnummer som begynner på 001, 00380, 00381, 00382, 00383, 00384, 00385, 0091, 007, 00993, 0093, 00992, 00993, 00976, 00996, 00998, så skal du ikke besvare henvendelsen.

Forbrukerombudet har laget en oversikt over hvilke metoder som blir benyttet: <https://forbrukerombudet.no/avslor-nettsvindel>

1. Falske nettbutikker

Mange forbrukere har blitt lurt av falske nettbutikker som tilsynelatende selger populære varer. Etter at du har bestilt og forskuddsbetalt det du vil kjøpe, dukker varen aldri opp – eller du får falske merkevarer. Sjekk vår løpende oppdaterte liste over falske nettbutikker!

2. Abonnement forkledd som premier

Nettsider og e-poster med falske logoer tilbyr iPhone eller ny TV til 1 krone. I virkeligheten inngår du et abonnement på en rynkekrem eller et virusprogram du ikke trenger, og som koster deg flere hundre kroner i måneden.

3. Microsoft-svindel

Du blir oppringt av en person som sier han ringer fra Microsoft og informerer om at din PC er utsatt for sikkerhetsrisiko. Du blir bedt om å gå inn på bestemte nettsider, som uten at du vet det gir en tredjepart ubegrenset tilgang til PC'en din. De sier de skal ordne problemet, og ber deg samtidig betale for tjenesten ved å få deg til å dele betalingskortopplysninger.

4. Kredittkortsvindel og falske e-poster

Du blir bedt om å oppgi kredittkortnummeret ditt ved besøk på en nettside og får trukket beløp fra kontoen uten å ha samtykket til dette. Svindlere kan også trekke penger fra bankkontoen din etter å ha gjennomført

Forts. neste side..

såkalt «phishing». Les vår tipsliste om hvordan du kan avsløre slik svindel.

5. Lotterigevinster og andre «pengebrev»

Plutselig får du en e-post eller SMS som forteller deg at du har vunnet milliongevinsten i et utenlandsk lotteri som du aldri har hørt om før. Andre klassikere er brev fra en advokat i Spania som søker etter ukjente arvinger til en stor formue, eller tilbud om å bli med på et lukrativt forretningsprosjekt.

6. Markedsplasser og nettauksjoner

Vær klar over at personer med uærlige hensikter benytter populære nettauksjonssteder som Finn.no og eBay.com for å prøve å svindle folk.

Det er flere måter å beskytte seg mot investeringsbedrageri på:

Finanstilsynets generelle anbefaling til investorer er selv å foreta egne investeringer gjennom verdipapirforetak som har konsesjon i Norge.

Sjekk at foretak som ubedt henvender seg til deg ikke finnes på listen over foretak Finanstilsynet advarer mot. Nettsidene til svindelforetak ser utrolig flotte og overbevisende ut.

- Vær klar over at informasjonen du mottar kan være falsk. Vær oppmerksom på at investeringsbedragere kan misbruke anerkjente foretak med tillatelse til å drive finansiell virksomhet ved å oppgi navn og kontakinformasjon som til forveksling er lik det seriøse foretakets.

- Noter navn, adresse og telefonnummer til personen som ringer. Foretaket oppgir ofte fiktivt navn og adresse. Hvis selgeren ikke vil oppgi fullt navn, adresse og telefonnummer, eller slik informasjon ikke er tilgjengelig på foretakets nettsider, bør du avbryte kontakten med foretaket.

- Still spørsmål ved hvorfor akkurat du får et slikt investeringstilbud. Tenk over hvorfor en ukjent person vil gi deg en slik mulighet til å tjene raske penger. Deres tilbudet er for godt til å være sant, så er det ofte det.

- Still spørsmål ved selve investeringen som blir foreslått. Hvilke risiki er forbundet med investeringen?

- Sjekk med Finanstilsynet om foretaket har tillatelse til å yte investeringstjenester i Norge.

- **Send aldri personopplysninger eller penger til ukjente personer eller foretak.**

Eller, for å si det helt enkelt: Ikke gå med på noe som helst uten at du kan se en person du stoler på i øynene, og som er tilgjengelig i nærheten, når som helst.

Redaksjonen v/Sjur B.

VIKTIG INFORMASJON TIL MEDLEMMER I PENSJONISTUNIVERSITETET I ÅLESUND

Vi tar med denne opplysningen én gang til fordi det har kommet melding om at ikke alle epostsendinger har kommet frem til mottaker. Vi beklager at dette ikke fungerer feilfritt ennå, og vi arbeider med de det gjelder for å rette opp.

Vær så snill å hjelpe oss ved å melde fra når du skifter epost- og gateadresse og telefonnummer.

Også vi i Pensjonistuniversitetet har tatt i bruk samme regnskapsopplegg som resten av verden. Når vi nå sender kontingentfaktura for året 2017 som e-faktura fra Visma eAccounting (via Visma Auto-Invoice), betyr det at fakturaen sendes fra vår PC til din bank som en vanlig e-faktura. Visma Auto-Invoice er en tjeneste for å sende fakturaer på en sikker, rask og effektiv måte for alle sammen.

Første gang vi sender en faktura til deg, vil du motta en melding i e-post (og/eller SMS) der du kan godkjenne e-faktura fra Pensjonistuniversitetet. Bekreft da at du godkjenner dette.

All fakturainformasjon håndteres automatisk og alle opplysninger legges inn på riktige steder. Den elektroniske fakturaen inneholder samme informasjon som en papirfaktura. Ved at e-fakturaen inneholder en PDF-tekstfil kan du alltid forhåndsvisne. Du vil kjenne igjen logoen fra medlemsbladet vårt. Du bekrefter din betaling enkelt, slik som alle andre betalinger i disse dager. Hvis du ikke kan motta eller godkjenne e-faktura, vil e-fakturaen bli sendt via e-post. Om du ikke har e-postadresse, vil fakturaen bli sendt som brevpost. Uansett hvordan du betaler ber vi at du benytter KID-nummeret som står på fakturaen. Vi ser frem til at du benytter ditt medlemskap gjennom temaforedragene og gjennom studiegruppene, alt er for deg. Har du lyst å foreslå tema, eller en ny gruppe for noe som interesserer deg og likesinnede, så send forslag til dine tillitsvalgte. Vi setter stor pris på om du kan informere oss om endringer i din e-post, mobiltelefon, postadresse, eller annet viktig.

Med vennlig hilsen,
Pensjonistuniversitetet i Ålesund
Styret

Behovet for antall soverom forandrer seg over tid. Det samme gjør lysten til å måke snø og klippe gress.

Snakk med oss om salg av bolig, samt finansiering og forsikring av ny bolig. Ta kontakt, så ser vi på mulighetene. Tlf. 70 11 30 00.

SPAREBANKEN MØRE

Gruppe	Gruppekontakt	Telefon	e-post
Bridge	Kirsten Berild	947 41 086	kirstenberild@hotmail.com
Byen vår	Inge-Arne Olsbø	905 04 501	iolsboe@online.no
Datagruppe A	Herbert Gartz	900 48 885	herbert@gartz.no
Datagruppe B	Åshild Fallgren	701 21 046	ashild.fallgren@gmail.com
Datagruppe C	Ole Andreas Devold	924 99 188	oasty@online.no
Datagruppe D	Per-Arne Vidnes	907 22 492	pavidnes@frisurf.no
Digital foto	Reidun Haavik	988 06 011	reidun.haavik@hotmail.com
Engelsk litteratur	Henry R Norton	413 62 436	hrnorton2@gmail.com
Kino, Moa	Hilde Bjørlo	977 09 337	hbjorlo@online.no
Koordinator	Noralv Breivik	414 40 438	noralv.breivik@mimer.no
Kunst	Mari Johansen Huse	959 32 626	mjhuse@online.no
Kunstmaling	Asbjørn Kjell Lade	701 55 004	alade@online.no
Litteratur 1	Liv Holte	701 43 132	liv.holte@hotmail.com
Litteratur 2	Gunnhild Humblen	412 08 666	gunhild.humblen@gmail.com
Litteratur 3	Liv Ingebrigtsen	915 57 760	liv.barbro.ingebrigtsen@mimer.no
Quo Vadis	Sigurd Dybvik	911 07 120	sidy@mimer.no
Samfunnsgruppa	Karl Johan Skårbrevik	922 66 295	kar-skaa@online.no
Spansk 1	Anne E Løvold	979 88 596	loevann@hotmail.com
Spansk 2	Liv Nakken	952 29 788	liv.nakken@mimer.no

BRAGES[®]
BILFORRETNING

service@brages.no
www.brages.no
telefon 7017 8200

vi lever av din tillit

Adresselapp settes her

Returadresse ved feil adresse:

Pensjonistuniversitetet i Ålesund
v/ Herbert Gartz
Larsgårdsalleen 48
6009 Ålesund

B

Tillitsvalgte 2017:

Leder Åshild Nordhus, Store-Nørve 13 d, 6009 Ålesund, tlf 971 77 510, aanordhu@online.no
Styremedlem (nestleder) Helene Birkeland, Klokkersundvn. 11, 6015 Ålesund, tlf. 909 21 130, helbirke@online.no
Styremedlem Guri Bjørlo (sekretær), Høgvollvegen 24, 6018 Ålesund, tlf. 482 77 328, g-marge@online.no
Styremedlem (studiekoordinator) Noralv Breivik, Urabakken 7, 6017 Ålesund, tlf 414 40 438, noralv.breivik@mimer.no
Styremedlem (kasserer) Sjur Brande, PB 4019 Moa, 6048 Ålesund, tlf 922 03 697, sjur.brande@live.no

Varamedlem Liv A. Welle, Johanmarka 2, 6017 Ålesund, tlf. 997 11 254, liv.welle@hotmail.com

Varamedlem Mari J. Huse, Ringgt. 23, 6005 Ålesund, tlf. 959 32 626, mjhuse@online.no

Redaksjonskomiteen består av:

Herbert Gartz, tlf.900 48 885, herbert@gartz.no; Sjur Brande, tlf 922 036 97, sjur.brande@live.no;

Åshild Nordhus, tlf 971 77 510, aanordhu@online.no

Pensjonistuniversitetets virksomhet er dannet på frivillig innsats, kombinert med egeninteresse og individuelle ønsker, samt behovet for sosial kontakt. Det å dele felles interesser er givende. Det gir oss nytt engasjement og utfordringer, utvider vår horisont, og gir oss nye kunnskaper. Det sosiale samværet på denne konstruktive måten gir oss tilhørighet, og det fører til at nye vennskap dannes. I Pensjonistuniversitetet i Ålesund bruker vi idéene i *Universitetet for den tredje alder* slik:

1. Først og fremst å vekke lysten til å lære, og derved stimulere til egen aktivitet;
2. dernest å gi pensjonister mulighet til å ta styring over eget liv; og ikke minst
3. det å være med i et sosialt nettverk.

Det er ett av våre mange gode kort at Pensjonistuniversitetet har mange studiegrupper som drives med liv og lyst av egne medlemmer. Det legges stor vekt på det sosiale aspektet så vel som interessefeltet. Identitet, verdier og selvforståelse er andre poeng. Hovedparten av aktiviteten i studiegruppene våre bygger opp om akkurat dette. Vi diskuterer med respekt for andres meninger, og er velsignet fri for detaljert styring. Vi utvikler oss ved å lytte til hverandre, og modnes ved det.

Gruppe	Gruppekontakt	Dag	Kl.	Måned ↓Sted Uke→	Studiegrupper Pensjonistuniversitetet i Ålesund. Møteplan høsten 2017.																			servere og rydde v/ Temamøte	
					August			September				Oktober				November				Desember					
					33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51		
Byen vår	Inge Arne Olsbø	Tirsdag	1000-1200	Frivilligsentralen				5		19			3		17		31		14		28		12		30.nov
Data A	Herbert Gartz	Fredag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		25		8		22			6		20		3		17		1		15		
Data B	Åshild Fallgren	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		23		6		20			4		18		1		15		29		13		28.sep
Data C	Ole Andreas Devold	Fredag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.			1		15		29		13		27		10		24		8				31.aug
Data D	Per-Arne Vidnes	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.			30		13		27		11		25		8		22		6				
Digital foto	Reidun Haavik	Måndag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.			28		11		25		9		23		6		20		4				
Engelsk litt.	Henry Norton	Måndag	1000-1130	Sp.vik omsorgs.			28		11		25		9		23		6		20		4				
Kino, Moa	Hilde Bjørlo	Onsdag	1200-	Moa kino	16		30		13		27		11		25		8		22		6		20?		
Kunst	Mari Johansen Huse	Torsdag	1200-1345	Etter avtale			31		14		28		12		26		9		23		7				
Kunstmaling	Åsbjørn Lade	Tirsdag	1200-1430	Sp.vik omsorgs.			29		12		26		10		24		7		23		8				
Litteratur 1	Liv Holte	Onsdag	1200-1345	Sp.vik omsorgs.		23		6		20			4		18		1		15				6	20	26.okt.
Litteratur 2	Gunhild Humblen	Tirsdag	1115-1245	Al. Bibliotek		22		5		19			3		17		31		14		28		12		
Litteratur 3	Liv Ingebrigtsen	Måndag	1200-1345	Frivilligsentralen		21		4		18			2		16		30		13		27		11		
Quo Vadis	Sigurd Dybvik	Tirsdag	1200-1345	San.senteret Bogneset	15				12					10				7				5			Julemøte
Samfunnsgrp.	Karl J Skårbrevik	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.			30		13		27		11		25		8		22		6				
Spansk 1	Anne Lovold	Tirsdag	1330-1530	Sp.vik omsorgs.		22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12			
Spansk 2	Liv Nakken	Onsdag	1415-1545	Sp.vik omsorgs.		23	30	6	13	20	27	4					15	22	29	6	13				
Bridge	Kirsten Berild	Måndag	1230-1430	Sp.vik omsorgs.			28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4				

Studiekoordinator: Noralv Breivik, Urabakken 7, 6017 Ålesund Telefon 70141876 Mobil: 41 44 04 38

E-post: noralv.breivik@mimer.no

Studiegruppene må være oppmerksomme på når de skal hjelpe til med servering og rydding på temamøtene.

Vi oppfordrer alle til å følge med på våre **hjemmesider**, der informasjonen og mulige endringer kunngjøres fortløpende!